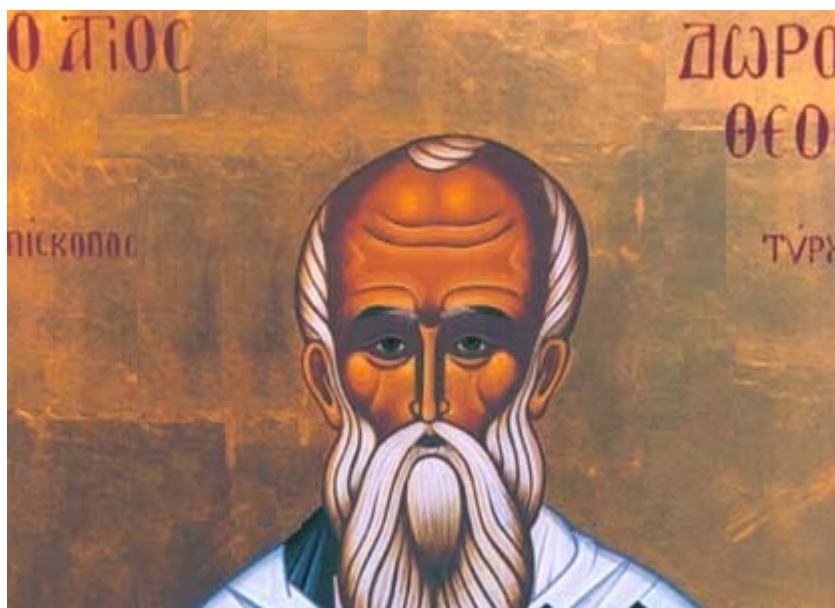

Вяра

18.06 по еретическия, †05 юни по православния календар - Св. свещеномъченик Доротей, епископ Тирски. Св. преподобни Анувий Изповедник. Св. преподобни Теодор Пустинник. Свв. мъченици Маркиан, Никандър, Иперехий, Аполон, Леонид, Арий и др. с тях

**В памет на светия свещеномъченик
Доротей, епископ Тирски**

(† ок. 362 г.)

При царуването на нечестивия римски император Диоклетиан епископ на град Тир бил свети Доротей. Когато нечестивият цар повдигнал жестоко гонение срещу християните, Доротей оставил

своята катедра и се криел в отдалечени места. Но с възцаряването на император Константин Велики, когато в Църквата настъпило успокоение, светителят отново се върнал на своята катедра в Тир и благополучно пасял стадото на словесните овци, мнозина привеждайки от заблудата на идолопоклонството към Бога. Животът на Доротей продължил до времето на император Юлиан Отстъпник. Възкачил се на престола, Юлиан отначало преследвал християните не

открито, заповядвайки на началниците на области, които били негови единомишленици, по всякакъв начин да ги притесняват и измъчват. Тогава свети Доротей, виждайки, че срещу вярващите се надига ново гонение, отново оставил катедрата на Тирската църква, избягвайки по този начин от ръцете на мъчителите; защото Господ е заповядал да не се предаваме на явни беди от страна на гонителите, но да ги избягваме; Той е казал: “А кога ви пъдят от един град, бягайте в друг”.

И така, напускайки Тир, Доротей дошъл в Мала Азия, но и тук не се укрил от идолослужителите, тъй като Бог го призовавал към мъченически венец. Той бил хванат от поддръжниците на беззаконния цар в град Уд. Като претърпял различни мъчения, в страданията той предал блажената си душа в ръцете на Господа, на сто и седем годишна възраст.

Изучил в съвършенство както светските, така и духовните науки, свети Доротей оставил след себе си различни, твърде важни за християните, съчинения на гръцки и латински, тъй като добре знаел и единия, и другия език. Между другото той съставил жития на пророците и апостолите, а също и други поучителни съчинения и разкази. И сега, бидейки сам записан в книгата на Живота, той е въдворен в небесните селения с тези светии, чиито разкази за живота им съставил по време на земния си живот.

Тропарь свящennomученика Дорофея

глас 4

И нравом причастник,/ и престолом наместник, апостолом быв,/ деяние обрел еси, Богодохновенне,/ в видения восход;/ сего ради, слово истины исправляя,/ и веры ради пострадал еси даже до крове,/ свящennomучениче Дорофее,/ моли Христа Бога// спастися душам нашим.

Ин Тропарь священномученику Дорофею, епископу Тирскому

глас 5

Нищелю́бием обогати́вся/ и ми́лость воздержáния источи́в,/ наслаждéния Цáрствия Небéснаго сподóбися,/ страдáльчески бéды при́йм по ста́де своéму,/ и апóстолом обрéтется ссёлъник,/ óтче священномучениче Дорофée,/ моли́ Христа́ Бо́га// спасти́ся душáм нáшим.

(Перевод: Обогатившись любовью к оказанию помощи нищим и изливая милость от воздержания, ты удостоился наслаждения в Царствии Небесном, мученически приняв страдания за стадо свое, и поселившись (в Царствии Небесном) вместе с апостолами, отче священномученик Дорофей, моли Христа Бога о спасении наших душ.)

Кондак священномученику Дорофею, епископу Тирскому

глас 5

Добродéтельми сия́я, и Божéственными учéнии пáче со́лнца,/ и страдáнии, блажéнне, облиста́л еси́,/ просвети́л еси́ зéмлю, Дорофée, отгна́в мглу́ многобо́жия и лю́тыя е́реси. // Сего́ ра́ди па́мять твою́ свéтло пра́зднуем.

(Перевод: Сияя добродетелями и Боговдохновенными наставлениями ярче солнца, ты и в мучениях озарился и просветил землю, Дорофей, разогнав мрак многобожия и жестокие ереси. Потому память твою радостно празднуем.)

Преставяне на преподобния наш отец Анувий Изповедник и пустинножител

Египетски (IV в.)

Преподобни Анувий, който имал голяма вяра и любов към Христа Бога, бил родом от Египет. По време на повдигнатото от нечестивите идолопоклонници гонение срещу християните той дръзовено изповядал Христа пред езичниците, за което бил подложен на мъчения. Но, по

Божий промисъл, той бил освободен от ръцете на езичниците и отишъл в пустинята; подвизавайки се и угаждайки на Бога, се скитал из нея до дълбока старост. Смъртта му се случила при следните обстоятелства.

По Божий промисъл на едно място на брега на река Нил, оросяваща Египетската страна, веднъж се срещнали трима пустинници: авва Сур, Исаия и Павел. Като се разпитали един други кой къде отива, те видели, че и тримата имали едно и също намерение; защото всеки от тях отивал при авва Анувий. От мястото, на което се срещнали пустинниците, до манастира на Анувий имало три дни път по вода, но трябвало да се плава срещу течението. Пустинниците седнали на брега в очакване, дали няма да се покаже някой плаващ нататък кораб, за да се качат на него и да стигнат до местността, където живее преподобни Анувий. И тъй като дълго време не идвал кораб, те изпаднали в униние и си казвали на себе си:

- Да се помолим на Господа, и Той, по Своята милост, да изпълни желанието ни и да ни помогне да преодолеем препятствието по пътя.

При това Исаия и Павел казали на авва Сур:

- Помоли се най-вече ти, отче, защото вярваме, че чрез тебе Бог ще ни даде това, за което се молим.

Сур им казал и те да преклонят колене за молитва, а сам кръстообразно легнал на земята и паднал пред Господа. Когато след края на молитвата старците станали от земята, те забелязали стояща близо до брега лодка. Зарадвани, те благодарили на Господа и се качили в нея. Лодката отплувала, носена от вятъра и управлявана от невидимата Божия сила, нагоре срещу течението. Тя плувала толкова бързо, че за един час изминала толкова път, колкото се изминава за три дни, и то при крайно напрежение на силите.

Когато лодката спряла на брега срещу Анувиевата обител, отците слезли от нея. При това Исаия произнесъл:

- Господи, яви ни мъжа, при когото отиваме, който е излязъл да ни посрещне и да открие на всеки от нас тайните на сърцето му!

Тогава отец Павел им казал:

- Господ ми откри, че Той след три дни ще вземе при Себе Си от света авва Анувий.

След това те тръгнали от брега към манастира и когато се поотдалечили от реката, преподобни Анувий излязъл да ги посрещне, и като се обърнал към тях с поздрав, казал:

- Благословен Господ, Който ме удостои да ви видя сега в плът, както преди ви виждах духом.

След като радушно ги придружил до келията си, той започнал на всеки от тях да разказва добрите му дела, неизвестни на никого, освен на Бога - а именно, кой как се подвизава в пълно уединение, угаждайки на своя Владика - Христа Господа, и каква благодат има от Господа.

След това авва Исаия казал на Анувий:

- Тъй като и на нас, честни отче, Господ ни откри относно тебе, че след изтичането на три дни Той ще те вземе от този временен живот, то умоляваме те, разкажи ни и за твоите пустинни трудове и подвизи, с които си угодил на Бога. Не мисли, че ще паднеш в тщеславие: отдалечавайки се от този свят, ти ще оставиш потомци на своя богоугоден живот, за да се намерят твои подражатели.

Тогава старецът им разказал за себе си следното:

- Аз не помня да съм извършил нещо велико и славно. Ето какво си спомням, по благодатта на моя Бог: оттогава, откакто изповядах пред мъчителите по време на гонението срещу християните името на нашия Спасител, от моите уста не е излязла нито една лъжлива дума. Защото, изповядал веднъж правдата, впоследствие не поисках да промълвя нищо лъжливо, и като веднъж обикнах небесното, аз не исках през останалото време да обичам нищо земно. В това ми помагаше и Божията милост, защото Господ ми дари сила никога да не търся никакви земни блага. Свети ангели ми донасяха необходимата ми храна. А моят Господ не скриваше от мене нищо от това, което става на земята. При това сърцето ми винаги е било изпълнено с жажда за общение с Него. Стремейки се с всичките си мисли към Владиката Христа, Когото душата ми възлюби, аз, за да Го виждам винаги с душевните си очи и да се наслаждавам на съзерцаването Му - не заспивах ни денем, ни нощем. Постоянно виждам и Божия Ангел, присъстващ до мене и показващ ми всички светоуправници на този век. Светлината на моя ум никога не угасваше. Всичко, което просех от Господа, получавах веднага. Многократно съзерцавах предстоящите пред Бога ангелски ликове; съзерцавах ликовите на светите мъченици и изповедници, съборите на монасите и всички светии, и най-

вече тези, които не са имали друго занимание по време на земния си живот, освен в простота на сърцето и вяра винаги да славят и благославят Господа. Виждах също и сатаната и неговите ангели, предадени на вечен огън. И отново, в противоположната им страна виждах праведниците, наслаждаващи се на вечна радост.

Това и много друго подобно на него в продължение на три дни преподобни Анувий разказвал на отците, които го посетили, разказвал не от тщеславие, но за полза на слушащите. Защото той говорел за това с велико смирение, принуден от молбите на дошлите. В края на третия ден той мирно и радостно предал духа си на Бога, и още щом духът му се разделил с тялото, мигновено се появили сонм свети ангели, взели душата на светеца и започнали да я възнасят на небесната висота. При това във въздуха се носели най-сладостни ангелски песнопения. Така се преселил от земята в небесните обители преподобният Анувий, който изповядал пред езичниците Христовото име и претърпял мъчения за това. Сега той се прославя пред небесните ангели в лика на изповедниците на нашия Господ Иисуса Христа, на Когото с Отца и Светия Дух се отдава чест и слава во веки. Амин.

В памет на преподобния наш отец Теодор Пустинник (VI в.)

Преподобният наш отец Теодор бил скопец от ранна възраст. Той оставил света, приел монашество и се отдалечил в Иорданската пустиня. Ревнувайки за угаждане на Бога, той много се потрудил, за което и получил от Бога дар на чудотворство. Веднъж му се случило да отиде в Константинопол. Като стигнал до морето, той намерил кораб, готов да отплува, и се качил на него. По време на пътуването се случило корабът да загуби пътя и дълго се лутал, така че

всички запаси от храна и питие, които били в него, се свършили. Моряците и всички пътници изпаднали в недоумение и тежко униние. Тогава преподобни Теодор, издигайки ръце към небето, усърдно се помолил на Бога, спасяващ хората от беда. След това с молитва осенил морската вода с кръстното знамение и казал на моряците:

- Благословен Бог! Сипете си толкова вода, колкото ви е нужно.

Те гребнали, опитали я и разбрали, че морската вода се превърнала от солена в сладка, подобна на речната. След това напълнили съдовете си с прясна вода от морето и всички други, и прославяйки Бога, се поклонили на стареца. Но преподобният казал:

- Простете ме, господари мои! Не заради мене стана това чудо на всесилния Бог, но заради вас, които скърбяхте поради липса на вода. Защото Бог, виждайки вашата скръб, се смили над вас и превърна солената морска вода в сладка речна.

Скоро след това корабът по молитвите на светия старец бързо стигнал до пристанището, към което пътувал. Преподобният отец Теодор извършил и много други чудеса, и след това се преставил в Бога.

Страдание на светите мъченици: Маркиан, Никандър, Иперехий, Аполон, Леонид, Арий, Горгий, Селиний, Ириний и Памвон († ок. 305-311 гг.)

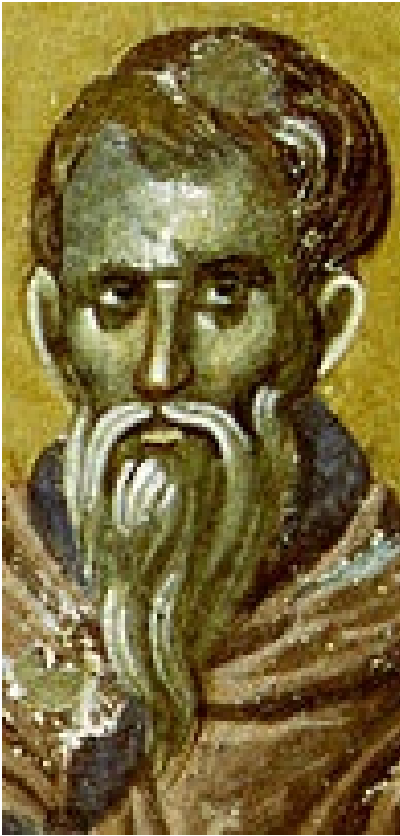

Светите Христови мъченици Маркиан и Никандър със своята дружина произхождали от Египет. Заради вярата си в Христа те били хванати по заповед на областния управител и принуждавани да се отрекат от Христа и да се поклонят на идолите, но те не се съгласили. Тогава ги били жестоко,

след това обгорили ребрата им със свещи и накрая ги стъргали с железни куки, докато части от телата им не започнали да падат на земята. След това ги затворили в тъмница едва живи, но там им се явил Господен ангел и ги изцелил. След много дни те излезли от тъмницата здрави и отново се явили на съд пред управителя на областта. Виждайки тези чудеса, много от езичниците се обърнали към вярата в истинния Бог. На съда пред управителя светите мъченици отново били осъдени на затваряне в тъмница и тук, измъчвани от глад и жажда, завършили живота си.

ЧЕТИ-МИНУТИ

Преподобный авва Дорофей был учеником преподобного Иоанна Пророка в палестинском монастыре аввы Сериды в VI веке.

В молодости он усердно изучал науки. «Когда учился я внешнему учению, – писал авва, – то вначале весьма тяготился я учением, так что, когда приходил брать книгу, то шел как бы к зверю. Но когда стал я принуждать себя, то Бог помог мне, и я так привык, что не знал, что ел, что пил, как спал, от теплоты, ощущаемой при чтении. Никогда не могли завлечь меня за трапезу к кому-либо из друзей моих, даже не ходил к ним и для беседы во время чтения, хотя любил я общество и любил товарищей моих. Когда отпускал нас философ... я отходил туда, где жил, не зная, что буду есть, ибо не хотел тратить

времени для распоряжения насчет пищи». Так впитывал преподобный авва Дорофей книжную премудрость.

С еще большей ревностью посвятил он себя иноческому деланию, когда удалился в пустыню. «Когда пришел я в монастырь, – вспоминал преподобный, – то говорил себе: если столько любви, столько теплоты было для внешней мудрости, то тем более должно быть для добродетели, – и тем более укрепился».

Одним из первых послушаний преподобного Дорофея было встречать и устраивать приходивших в обитель богомольцев. Ему приходилось беседовать с людьми разного положения, несшими всевозможные тяготы и испытания, боримыми разнообразными искушениями. На средства одного брата преподобный Дорофей выстроил больницу, в которой сам прислуживал. Сам святой авва так описывал свое послушание: «В то время я только что встал от болезни тяжкой. И вот приходят странники вечером, – я проводил с ними вечер, а там погонщики верблюдов, – и им приготовлял я нужное; много раз случалось, что ко-

гда отходил я спать, встречалась другая нужда, и меня будили, – а затем приближался час бдения». Чтобы бороться со сном, преподобный Дорофей упросил одного брата будить его к службе, а другого не позволять дремать во время бдения. «И поверьте мне, – говорил святой авва, – я так уважал их, словно от них зависело мое спасение».

В течение 10 лет преподобный Дорофей был келейником у преподобного Иоанна Пророка. Еще и прежде он открывал ему все помыслы, а новое послушание соединил с совершенным преданием себя в волю старца, так что не имел никакой скорби. Беспокоясь, что он не исполнит заповедь Спасителя о том, что многими скорбями подобает войти в Царство Небесное, авва Дорофей открыл этот помысл старцу. Но преподобный Иоанн ответил: «Не скорби, тебе не о чем беспокоиться, кто находится в послушании у отцов, тот наслаждается беззаботностью и покоем». Преподобный Дорофей считал счастьем для себя служить великому старцу, но всегда был готов уступить эту честь другим. Кроме отцов обители аввы Серида, преподобный Дорофей посещал и слушал наставления и других современных ему великих подвижников, в том числе и преподобного аввы Зосимы.

После кончины преподобного Иоанна Пророка, когда авва Варсануфий принял на себя совершенное молчание, преподобный Дорофей оставил монастырь аввы Серида и основал другую обитель, иноков которой окормлял до самой кончины.

Преподобному авве Дорофею принадлежит 21 поучение, несколько посланий, 87 вопросов с записанными ответами преподобных Варсануфия Великого и Иоанна Пророка. В рукописях известны также 30 слов о подвижничестве и запись наставлений преподобного аввы Зосимы. Творения аввы Дорофея исполнены глубокой духовной мудрости, отличаются ясным, отточенным стилем, простотой и доступностью изложения. Поуче-

ния раскрывают внутреннюю жизнь христианина, постепенное восхождение его в меру возраста Христова. Святой авва часто обращается к советам великих святителей: Василия Великого, Григория Богослова, Григория Нисского. Послушание и смирение, соединенные с глубокой любовью к Богу и ближним, являются теми добродетелями, без которых невозможна духовная жизнь, – эта мысль пронизывает все поучения аввы Дорофея.

В изложении везде ощутима личность преподобного Дорофея, которого его ученик, преподобный Досифей, охарактеризовал так: «К подвизавшейся с ним братии он относился со стыдливостью, смирением и приветливо, без гордости и дерзости; ему были свойственны добродушие и простота, он уступал в споре, – а ведь это начала благоговения, доброжелательства и того, что слаще меда – единодушия, матери всех добродетелей».

Почтения аввы Дорофея являются начальной книгой вступивших на путь духовного делания. Простые советы, как поступить в том или другом случае, и тончайший анализ помыслов и движений души являются надежным руководством для тех, кто решил опытным путем читать творения аввы Дорофея. Иноки, начав читать эту книгу, не расстаются с ней всю жизнь.

Творения аввы Дорофея находились во всех монастырских библиотеках и непрестанно переписывались. На Руси его книга; душеполезных поучений и ответов преподобных Варсануфия Великого и Иоанна Пророка по количеству списков была самой распространенной, наряду с «Лествицей» преподобного Иоанна и творениями преподобного Ефрема Сирина. Известно, что преподобный Кирилл Белозерский, несмотря на многочисленные обязанности игумена, собственноручно переписал поучения аввы Дорофея вместе с «Лествицей» преподобного Иоанна.

Поучения аввы Дорофея относятся не только к инокам: во все времена эту книгу читали все, кто стремился исполнить заповеди Спасителя.

{{_LINK1_}}